

מז"ס. ש"י הכ"ב אומיות שמהם נברא כל העולמות.
 מ"ו יולין להכיר קלת מחכמת הבורא ית"ש. כמ"ש
 הכל לכבודו ברא למענהו לעדותו. וזהו ה' בעשרה
 מאורות. אך ע"י החטא נתערב בדעת טוב ורע.
 האמת ע"י הרשעים שמאבדין העולם שנברא
 אמת האמת ע"י נשאר אלו האומיות ונחדשו
 ב" מאורות. אך בבני נשאר עדי הוא בבני יש בזה
 בשמחה הדברות. ולכן אמת עדי הוא בבני יש בזה
 הכרת כח הכ"ב אמוון דאורייתא. ולעתיד כ' אהפוך
 אל עמים שפה צרורה והיא עלמא דשיקרא. ולכן בני
 שמה האמת נעדרת והיא עלמא דשיקרא. ולכן בני
 לריבן סיוט לעדות זה להעיד על הבורא ית"ש. ולכן
 מן למ הקב"ה מלות תפילין ביד ובראש לשעבד
 בזה האות ומחשבות לבנו והמוח שבראש. כדי שוכל
 לעיד עדות אמת כמ"ש מו"ל הקורא ק"ש בלא
 תפילין כאלו מעיד עדות שקר בעלמו. כי לריך
 להיות עד אמת שידע שאפס זולתו ית"ש. ושכל
 העולם ומלאו הכל רק עדות עליו. וז"ש למען תהי
 תורת ה' בפיך. וכי יש תורה שאינו מה'. רק שהתורה
 מלמדת להבין ולראות חלקות בעולם. וכל התורה
 פי' על שם הוי'. ולכן יסוד הדברות אנכי ה' א.

וזה תורת ה' כמו תורת העולה תורת החטא. כן
 תורת ה'. ולכן כ' אמת הראת לדעת כי ה' הוא
 האלקים. כי כל הדעת והחכמה שנתן הקב"ה לאדם.
 לידע את ה' ולעבדו. רק שעי' חטא הראשון נתערב
 בדעת טוב ורע. ובז"מ ובקבלת התורה נתברר
 הדעת. וכ' למען דעת כל עמי הארץ כו'. ועי'
 בני יתברר הדעת בכל העולם לעתיד. ולכן בש"ק
 ח"ל תפילין שהוא עלמו אמת זה האמת הוא בלא
 שלו כמ"ש לעיל. ונתברר בז"מ. וזה מחדש ע"י
 התפילין ועי' השבת זכר לז"מ. כי שבת הוא נחלה
 בלי מזרים. כמו שבמזרים ה' שורש כל המזרים
 ואין עבד יכול לברוח משם. שהוא מקום שהטבע
 גוברת בו ביותר. מלך קשה ומדינה קשה. והוא
 היפוך ח"י ש' בה ארץ טובה ורחבה ששם מקום
 החירות ושם מתברר העדות, כמ"ש אלקים
 בארמנותי נודע למשגב. וכמו כן בזמן שהזמן ג"כ
 מכסה על האמת. ובשבת נחלה בלי מזרים. וכמו כן
 בנפשות בני' הם בחי' חירות. ז"ש ורצה בנו וש"ק
 הנחילנו. וכמו כן שרית והנחלת לאבותינו ארץ
 חמדה טובה ורחבה:

פרישת בשלה

[תרל"א]

אלהה ל'ר

במודרש אז ישיר. נכון כסאך מאז כו' אע"פ
 שמעולם כו' כסאך כו'. כי בעת
 הבריאה נסחר השגחתו ית' בעולם. ובעת גאולת מזרים
 נתגלה. וז"ש נתישב כסאך שתישב ידיעת השגחתו
 ית' בנבראים. [ולכך כ' חנכי ה' כו' אשר הולאתיך.
 ולא אשר בראתיך. כי בז"מ נתגלה אמונתו ית'.
 וזה י"ל קושית רמב"ן ז"ל בפי' בראשית על מ"ש
 רש"י לא ה' לריך להתחיל אלא מהחודש הזה כו'
 ע"ש] וזה מיישב המד' קושית שר הול"ל. כי בכל
 נברא יש נקודה שנתברר ע"י כבודו ית'. כמ"ש כל
 פעל ה' למענהו. ולכבודי כו'. וזה ענין פרק שירה
 שש לכל נברא שיר ושבת להש"י. ואז ישיר ישראל
 ע' השירה הזאת. פי' שירה הידועה שעולה מכל
 הנבראים. ובני' עשו שכל הנבראים ישירו. ויגלו
 נקודה אמיתית שהם עומדים מחיות הש"י שמחדש
 בכל יום מ"ב. וכ"ז תלוי במעשה האדם. כי כשעושה
 מעשה בדבוקות הש"י ע"י ידיעה זו שכל מעשה יש לו

חיותו ית'. ע"פ ידיעתו נתברר זה בגוף המעשה. ומסיר
 עי"ז ההסתר ונתגלה הפנימיות. ופי' שירה. הוא
 להיות הכל נמשך בקו ושורה למקור שורשו שהוא
 חיותו ית'. וז"ש שעי' אמונה אמרו שירה כג"ל.
 ואא"ז מו"ר זצלה"ה אמר עמ"ש חז"ל שחוקי' לא
 אמר שירה ולכך לא עשהו משיח. כי ה' ברור אללו
 השגחת הש"י עד שלא נתפעל ע"י הגם. כי ידע
 שגם הטבע רק מחיות הש"י כו' ודפח"ח. והוא
 שכי' עליו טוב בעיניך עשיתי. פי' ז"ל שסמך גאולה
 לתפילה. והוא כג"ל שידע שכל מעשה יש נקודה
 חיות ונק' גאולה שעי"ז בא גאולה להסיר הערלה
 דחפיא ברית. שהוא הפנימיות שכלל דבר חיות הש"י.
 וזה הטוב בעיניך כו'. שכל מעשיו ה' כעושה לפני
 המלך. שידע שכל הפעולות מכחו כמ"ש אין אדם
 נוקף כו'. ולכך קשה לו לומר שירה. כי ההסתר
 ה' שיה לפניו כמו הפנימיות כג"ל. וקבע שירה זו
 בכל יום שיכול אדם לעורר כל הנבראים לשירה זו.
 וגם

וזה תורת ה' כמו תורת העולה תורת החטאת. כן
 תורת ה'. ולכן כ' אהה הראת לדעת כי ה' הוא
 האלקים. כי כל הדעת והחכמה שנתן הקב"ה לאדם.
 לידע את ה' ולעבדו. רק שעי' חטא הראשון נתערב
 בדעת טוב ורע. וביצי' ובקבלת התורה נתברר
 הדעת. וכ' למען דעת כל עמי הארץ כו'. ועי'
 בני' יתברר הדעת בכל העולם לעתיד. ולכן בש"ק
 ח"ל תפילין שהוא עלמו אות זה האות הוא בצ"ב
 שלו כמ"ש לעיל. ונתברר ביצי'. וזה מתחדש עי'
 התפילין ועי' השבת זכר ליצי'. כי שבת הוא נחלה
 בלי מזרים. כמו שבמזרים ה' שורש כל המזרים
 ואין עבד יכול לברוח משם. שהוא מקום שהטבע
 גוברת בו ביותר. מלך קשה ומדינה קשה. והוא
 היפוך ח"י שכ' בה ארץ טובה ורחבה ששם מקום
 המירות ושם מתברר העדות, כמ"ש אלקים
 בארמונותי נודע למשגב. וכמו כן בזמן שהזמן ג"כ
 מכסה על האמת. ובשבת נחלה בלי מזרים. וכמו כן
 בנפשות בני' הם בחי' חירות. ז"ש ור"ה בנו וש"ק
 הנחילו. וכמו כן שרית והנחלת לאבותינו ארץ
 חמדה טובה ורחבה:

פתיים. שעי' הכ"ב אותיות שמהם נברא כל העולמות.
 עיזו יכולין להכיר קלת מחכמת הבורא ית"ש. כמ"ש
 הכל לכבודו ברא. למענהו לעדותו. וזהו ה' בעשרה
 מאמרות. אך עי' החטא נהערב בדעת טוב ורע.
 ונסתר האמת עי' הרשעים שמתבררין העולם שנתברר
 בני' מאמרות. אך בבני' נשאר אל. האותיות ונתחדשו
 בעשרה הדברות. ולכן אחס עדי הוא בבני' שיש בהם
 הכרה כח הכ"ב אחוון דאורייתא. ולעתיד כ' אהפוך
 אל עמים שפה בדרת והיא עלמא דשיקרא. ולכן בני'
 טחה האמת נעדרת זה להעיד על הבורא ית"ש. ולכן
 לריכין סויע לעדות זה להעיד ביד ובראש לשעבד
 נקן לו הקב"ה מלות תפילין ביד ובראש לשעבד
 בזה האות ומחשבות לבנו והמוח שבראש. כדי שוכל
 להעיד עדות אמת כמ"ש חו"ל הקורא ק"ש בלא
 תפילין כאלו מעיד עדות שקר בעלמו. כי לריך
 להיות עד אמת שידע שאפס זולתו ית"ש. ושכל
 העולם ומלאו הכל רק עדות עליו. וז"ש למען תהי'
 תורת ה' בפיך. וכי יש תורה שאינו מה'. רק שהתורה
 מלמדת להבין ולראות אלקותו בעולם. וכל התורה
 פי' על שם הוי'. ולכן יסוד הדברות אגכי היא.

פרשת בשלה

[תרל"א]

אמת

חיותו ית'. ע"פ ידיעתו נתברר זה בגוף המעשה. ומסיר
 עיזו ההסתר ונתגלה הפנימיות. ופי' שירה. הוא
 להיות הכל נמשך בקו ושורה למקור שורשו שהוא
 חיותו ית'. וז"ש שעי' אמונה אמרו שירה כג"ל.
 ואא"ז מו"ר זצלה"ה אמר עמ"ש חו"ל שחוקי' לא
 אמר שירה ולכן לא עשהו משיח. כי ה' ברור אללו
 השגחת הש"י עד שלא נתפעל עי' הגם. כי ידע
 שגם הטבע רק מחיות הש"י כו' ודפ"ח. והוא
 שכ' עליו טוב בעיניך עשיתי. פי' ז"ל שסמך גאולה
 לתפילה. והוא כג"ל שידע שבכל מעשה יש נקודה
 חיות ונק' גאולה שעיז' בא גאולה להסיר הערלה
 דחפיא ברית. שהוא הפנימיות שבכל דבר חיות הש"י.
 וזה הטוב בעיניך כו'. שכל מעשיו ה' כעושה לפני
 המלך. שידע שכל הפעולות מכחו כמ"ש אין אדם
 נוקף כו'. ולכן קשה לו לומר שירה. פי' ההסתר
 ה' שיה לפניו כמו הפנימיות כג"ל. ונקבע שירה זו
 בכל יום שיכול אדם לעורר כל הגבראים לשירה זו.

במדרש אז ישיר. נכון כסאך מאז כו' אע"פ
 שמוטל כו' כסאך כו'. כי צנת
 הבריאה נסתר השגחתו ית' בעולם. ובעת גאולת מזרים
 נתגלה. וז"ש נתישב כסאך שנתיישב ידיעת השגחתו
 ית' בגבראים. ולכן כ' חכמי ה' כו' אשר הולאחתיך.
 ולא אשר בראחתיך. כי ביצי' נתגלה אמונתו ית'.
 וזוה י"ל קויות רמב"ן ז"ל צפ' בראשית על מ"ש
 רש"י לא ה' לריך להתחיל אלא מהחודש הזה כו'
 ע"ש] וזוה מיישב המד' קויות שר הול"ל. כי בכל
 נברא יש נקודה שנתברר עי' כבודו ית'. כמ"ש כל
 פעל ה' למענהו. ולכבודי כו'. וזה ענין פרק שירה
 שיש לכל נברא שיר ושבת להש"י. ואז ישיר ישראל
 כו' השירה הזאת. פי' שירה הידועה שעולה מכל
 הגבראים. ובני' עשו שכל הגבראים ישירו. ויגלו
 נקודה אמתית שהם עומדים מחיות הש"י שמתחדש
 בכל יום מ"ב. וכי' תלוי במעשה האדם. כי כשעושה
 מעשה בדבוקות הש"י עי' ידיעה זו שכל מעשה יש לו

האדם להצטק זה עיקר המכוון. וסוד אין לריך
לבוך הצטקה כלל. וזה מה הצטק כשהגיע לבחור
הצטקה ככל. [ויה ענין צטק לבס כו'. וכן צטק
וה' שמע. אף שכלב שאינו נשמע כלל. ע"מ ה'
שומע. ואין לריך לצטק צפה מומש]:

וא"ע ורמזין מקסים על צטקת מרע"ה. הלא
הקב"ה הבטיחו שאכבדה בפרעה כו'.
ועצקת בני י"ל שלא ידעו מזה כי אין משרש
שמרע"ה הגיד להם וי"ל שא"ל רק שישובו. [ומה
שלא אמר להם. נראה כי לשון מאמר ה' ואמר
פרעה לבניי כו' משמע שזה נאמר לו. והפסיק ה'יווי של
אמירתו לישראל וישבו ע"ש]. אבל מרע"ה למה צטק.
אך נראה כי מדרך הגדיק לצטק אף על מה
שנבטח. שמאמר הש"י הוא אחר שלימות פעולתו
של האדם. ותפילה וצטקה, בכלל פעולה אדם השלם
לאלהיו. ולזאת מה שיהי נושע ע"י תפילה וצטקה.
הוא הישועה שנבטח עליו. ונראה שאין מצטייחין
באמת. רק למי שידוע זה. שלריך צטקה גם אחר
ההבטחה. [וה"ש אין הבטחה לגדיקים. וי"ל שלכך לא
נאמר לישראל ההבטחה שלא היו לו עיקין. והש"י ראה
שילטקו כמ"ש במד' השמייעי את קולך. אבל מרע"ה
אף שנבטח צטק. ולכך נאמר לו ההבטחה כנ"ל].

אז ישיר כו'. ברש"י ז"ל עלה בלבו ששיר
וכן עשה. ומאי קא משמע לן וודאי כששר
ה"י מקודם רלון בלבו לשיר. אך להבין
הענין כי איך נבטח אנשים לשיר שירה הכתובה
בחורה. ואין שיעור וערך לסודות ורזין הגנונים
באות א' מהתורה. והרי הכ' אומר ששרו הם השירה
הזאת. אך כי זה ענין כל תורה והמלות הגימין
לישראל. שהש"י נתן לנו זה להיות נחלה אור התורה
בכל פה ולשון שב ישראל. כמ"ש קרוב הדבר צפין
כו'. שהש"י תלה ע"י מעשה כ"א מישראל. וקול
ודיבור והבל הלז יוכל לעורר אותיות החורה עד
שורשן ולהאיר במקום עליון. וה"ש ישיר שע"י כח
נחפעלו האותיות ונחגלו הארות פנימיות של רזין
הגנוזין בכל דברי השירה כנ"ל. ונקרא על שם.
כמ"ש אין המלה נק' כו' מי שגומרה. ג"כ הפי'
כנ"ל. שעיקר מה שנעשה ע"י המלה למעלה.
מ"מ הגומר הוא האדם בעשיי ממש. ונק' ע"ש
הגמר. אף שהעיקר נעשה ממילא. ע"י שחלה הש"י
דברים עליונים בתחתונים. וכן בחפילות שבקטע
רקיעים כו'. וודאי לא נבטח אדם. רק ע"י שחלה
הש"י האותיות נבטח האדם כנ"ל. וחבל בחבל ונימא
בנימא

וגם נבטח הנבטח רכי מוזמר שיר כו' ג"כ כנ"ל [וגם
שירה הלויים בכל יום שהוא] להביא הארת ש"ק
לימות החול. שזה עיקר שמירת שבת. ח"ש במד'
כפ' זו כי אם היו משמרין שבת א' יום אחד היו
נעללין. והפי' כנ"ל שיום אחד יהי מקושר לשבת
כנ"ל. וכבר שוכר שבת כ' מקודם שבת ימים.
הלקטוהו כו' אח"כ שבת כו' כמ"ש במ"א:

דבר אל בני ישובו כו'. י"ל פעם הענין שיל"ח
ה"י גם שלא בהדרגה. והיא לשעה. ורלה
הש"י שיאמר גאולה זו בעלמות ישראל. וכן רלון
הש"י תמיד מכל איש ישראל. לפת מלוח השעה.
שאין לך אדם שאין לו שעה. ואז לריך לקבוע בלבו
על אח"כ שידע להתנהג גם בעת ההפסקה. ולכך
לזה שמוצו ויעלו מעלמותם. ולכך ויעקו. ולכאורה
מאחר שראו נפלאותיו שאין להם שיעור למה יראו.
אך כי ידעו שעתה לריכין לנבור מעלמם. וה"ש שהיו
נחונים בדיון שע"פ דין יגאלו עתה. והרי זכו ליגאל
גם בדיון. וכל מעשה הש"י לטובה כמ"ש נפלאותיו
ומחשבותיו אלינו כו'. שה"י הרלון שיגאלו גם ע"פ דין.
וה"י מקודם נבטח שיהי הכנה על אחר כך שיהי
גם ע"פ דין כנ"ל. ואפשר ז"ש בניי טוב לנו עבוד
כו'. פי' שחששו שלא יוכלו לנבור מעלמם. וה"י
רלונם שבמלחמה עלמו יאריך הזמן עד שיהיו רלון
מעלמם. וה"י בנקל יוחר. כי הש"י הבטיח אנכי אעבך
כו'. אך כי רלון הש"י ה"י שהם בעלמם ממש יזכו
ע"י גם הקדום כנ"ל. ופעין זה י"ל עמ"ש חז"ל
אלו משמרין ב' שבתות נחללין ושמתיו מא"א ז'
מו"ר ז"ל שהגיד נבטח הרב ר' שמעלקא ז"ל
[כמדומה לי כך] ששבת ראשון הכנה שיהי בימות
החול עבודה כראוי להיות אח"כ שבת כראוי [שלריך
להיות אחר ימי עבודה] עכ"ד. והוא כנ"ל ששבת
ראשון הוא מהש"י בלי התעוררת להיות ראיון לזה.
ואח"כ לריך אדם ללמוד מהארת שבת גם על ימות
החול. כדי שיהי אח"כ שבת כסיוע עבודה ימי החול
כנ"ל:

אז"ו מו"ר ז"ל הגיד פי' המד' מה הצטק כו'
ב' ירושות כו'. כי ע"י הקול מעוררין בניי
דביקתם בקול קול יעקב. וכשמעורר רלון זה.
שאלין מה הצטק שאין לריך צטקה כלל. [כענין
על בני ועל פועל ידי תלוי]. ומ"מ כ"ז נעשה ע"י
הקול. וה"ש מתגלה בירושחו שמגיע ע"י הקול
לשומעלה מהקול כו' ודפח"ח ופי'. כי פשוט תמוה
לשון המדרש כמ"ש כבר שמעתי לעקתך כו' ע"ש
עוד במד' טרם יקראו כו' נראה הפי' כי מה שמוכן

ל' ב'
מכ"ד

ל' ב'
ל' ב'

בלבושים ובמלאכה גשמיית ג"כ. אבל בש"ק מתגלה
 בו הארת יום השביעי בעלמו. ולכך לריך לשבות מכל
 מעשה. רק להיות בטל לשורש החיים שהיא הארה
 עליונה. וכ"כ בזה"ק יתרו מיני מתברכין שיהא
 יומין. וכי שבת לא יהי"ו. כיון דלא אישתכח מנא
 כו' מה ברכתא כו' ע"ש. והתירוך כנ"ל כי ש"ק לא
 שייך הכנה גשמיית. וחול מכין לשבת. ושבת נותנת
 ברכה לכל ימי החול. שיוכלו להתדבק בימים
 העליונים בשורשם ע"י יום השביעי כנ"ל. וזהו ויברך
 ויקדש שנתן ברכה ודביקות לכל הימים כנ"ל:

[ותרל"ג]

ויאמינו בה' ובמשה כו' אף דגם במלרים כ'
 ויאמן העם כו'. רק שיש ב' אמונות. א'
 אף שאין האדם יודע כלום. ועכ"ז מאמין בהקב"ה. וזה
 מציאו שיוכל להשיג ג"כ. ואח"כ לריך להאמין ע"י
 ההשגה עלמו שידע שא"ל להשיגו כלל. וזהו ובמשה
 ש"י ז"ל באספקלריא דנהרא. כי מה שאדם מאמין
 ע"י הרימוק כנ"ל נק' אס' דלא נהרא. ובחי' מרע"ה
 אס' דנהרא. שהי' ביטול ע"י הדעת והשכל כו'. ונק'
 ג"כ אספקלריא שהיא מחילה ע"י האור עלמו כנ"ל.
 וכמו כן יש ב' מיני גלות והסתרות. והוא בחי'
 עוה"ז ועוה"ב. ב' העלמות. שיש העלם והסתר
 בעוה"ז. החושך יכסה ארץ. וכפי מגזרות האדם
 על היל"ר זוכה ללאת מהחשיכה. ואך בזה עלמו
 לא יבוא אל השלימות. כי מרע לא יבוא טוב. ורק
 ע"י סווע מהבורא ית"ש שטעה כן שע"י עבודת האדם
 וגובר נגד ילרו. ע"י זוכה שמושיע לו הקב"ה אח"כ
 בבחי' עשה טוב. והוא העלם הב' שיש בבחי' עשה טוב
 ע"י האמת. שמעשה הטוב גבוה עד מאוד ואין בשכל
 האדם להתקרב שם רק ע"י הקדמת עבודת האדם בהעלם
 ראשון. מוכה אותו הקב"ה בהעלם השני. וזה ענין עוה"ז
 מכין לעוה"ב. וכן ענין ימי המעשה הכנה לשבת קודש.
 וי"ל שזה ענין יל"מ וקריעת ים סוף. כי למה לוא הש"י
 וישו בו. וכי ויהי בשלח. וי"ל שהי' חסרון מה שגלמח
 יל"מ ע"י פרעה הרשע שהוא העלם הראשון. עבודת
 חומר ולבנים כו'. והי' נלרך אח"כ להיות ישועה
 בהעלם הב'. וזה שהי' ע"י בני' עלמם וישו בו. ולא
 הי' ע"י פרעה ומלרים כלל. והי' הארה ג"כ ע"י
 הדעת שהרי חזרתם הי' בדעת והשכל. והוא העלם
 הב' כנ"ל. ואח"כ ויאמינו בה' ובמשה כנ"ל. וכן אימא
 שקי"ם הי' ביום הו' כדמיון שבת אחרי ימי המעשה:
אל ילא איש ממקומו כו'. שיש התדבקות לכל
 איש ישראל בשורשו בש"ק. בשם א"ז טויד
 ז"ל

בנימא. עד שעלה להשי"י. וכן יל מ"ש רש"י
 ע"ש המחשבה. כי במחשבה מוכן האדם לעשות
 כרצון השי"י. ושיעלה למעלה למעלה. ומחשבה טובה
 הקב"ה מלרפה למעשה בישראל. והטעם ע"י שמוכן
 האדם ורואה באמת לקיים רצון אביו שבשמים. רק
 מה שמלך אונם. וי"ש רש"י שע"י שפלה בלבו לשיר
 ממש שירה הזאת. אף שבמעשה אין בכה אנושי לשיר
 כראוי. עכ"ז נאמר וכן עשה כו'. [שע"י הרלון
 נתעורר הפנימיות. שפלה השי"י זה בזה. וכן מ"ש
 בזה"ק שבדחילו ורחימו פרמין לעילא. ודחילו ורחימו
 הוא במחשבה והבן]:

[ותרל"ב]

מה שנאמר לבני' **שישבו** כו'. כדי לקרוע להם
 היס ושיאמרו שירה. כי יל"מ הי' בהבטחה
 לאבות. ולא הי' שייך לומר שירה ע"ז. והנה עבך
 יל"מ הי' לתקן מעשה בראשית כמ"ש בפרשיות
 הקודמין נגד עשרה מאמרות כו'. ולכך כי אכ"י הי'
 בו הולאתיך. והקשו אמאי לא כי אשר בראתיך.
 וגם קושים הרמב"ן ז"ל עמ"ש רש"י הי' לריך
 להתחיל מהמודש הזה ע"ש פ' בראשית שהקשה כי
 באמונת חידוש עולם מהשי' תלוי הכל. מכל זה נראה
 כי ביל"מ נחברר כי בריאת שמים וארץ מהשי' בלבד.
 וקריעת ים סוף הוא בחי' גדולה מזה. לברר כי
 יכולין בני' לפעול במעש"ט שינוי הטבע לגמרי.
 להיות הנהגתו עממה למעלה מהטבע. [כמ"ש
 מהר"ל ז"ל שיש סדר מיוחד להטבע וסדר מיוחד
 לגמרי]. וי"ש וישו בו לשורש העליון שלמעלה
 מהטבע. וזה פי החירות. כי אין חירות רק בשורש
 שלמעלה מן הטבע:

מיש ואכבדה בפרעה כמה פעמים. הלא בוודאי
 כל הענין הי' רק לטובת ישראל. כי לרשע
 אמר כו' מה לך לספר חוקי. אך בוודאי כיון שהיו
 בני' משועבדים לפרעה. הי' תחת רשות פרעה איזה
 כח מהקדושה שהי' נלרך ללאת מת"י. וכמ"ש לא
 נשאר כו' עד אחד הי' אותה נקודה האחדות שהי'
 ת"י. ללאת להתגלות יחוד ה'.

שבן איש תחתיו כו' ביום השביעי. בזה"ק פי'
 תחת עול מלכות שמים. כי בש"ק מתגלה
 מלכותו ית' שהכל ממנו. והוא בחי' מקומו של עולם.
 שעש"ז נק' הקב"ה מקום. וזה אל ילא איש כו'. והנה
 יום ש"ק קודש לה'. אף כי לכאורה השביעי מדרגה
 אחרונה מששת ימים הקודמים. אך היא הנותנת.
 שששת ימים עליונים במעלה. ולכך נתלבשו בעוה"ז

לריך
 לבחי'
 לפק
 מ ה
 הלא
 כו'.
 פורש
 אמה
 אחר
 י של
 עק.
 מה
 ימין
 לם
 ה.
 יתן
 לא
 ה
 ה
 :

ז"ל והי' ציוס הששי. לשון שמחה. שעי' החשק
 והשמחה בע"ש לקבל ש"ק. זה ההכנה לשבת.
 ודפח"ח:

אז יסיר כו' שנתעוררו בחי' שירה שיש בכל נברא
 כמ"ש בפרק שירה כו'. וכ"ז חלוי בעבודת האדם.
 [כמ"ש במ"א]: אשירה לה' כי גאה גאה. פי' איך
 יוכל אדם לשיר לפניו ית'. רק כפי מה שיודע שכל
 הגבוהות הוא להש"י. גם מה שנמלא התנשאות באלים
 לדיק. היא גאות ה'. כפי אמתית ידיעה זו יוכל
 להשתמש בגבוהות כמ"ש ויגבה לבו כו'. כי שירה
 אי' לומר רק ע"י התרוממות הלב. וזה ע"י שידעו
 באמת כי גאה גאה כנ"ל. ושירה היא אחר המישרות
 לב האדם. וכן שמעתי מאדמו"ר א"ז ז"ל ולישני
 לב שמחה שע"י ישרת הלב בא שמחה. ואחר שנגאלו
 מכל אשר עבר עליהם. ונתיישר להם דרך הש"י.
 והבינו מה שנהג אותם הש"י מתחילה ועד סוף.
 וזה לשון שירה כמו שור שהוא קו הישר [וכן בניגון]
 שממלאה עלי' וירידה ונק' שירה:

[תרל"ד]

דבר אל בני וישבו. לאשר ילאו בני' בחפזון
 ממלרים והי' שלא בהדרגה. ואין זה דבר
 של קיימא. הולרכו לשוב. והענין כמ"ש והחיות רלוא
 ושוב. ע"י המרולה מהתלהבות יותר מהבחי. ע"ז לריך
 להיות מיד בחי' טוב. ועי"ז יש לו קיוס. כי כל
 הגלויות הי' שיקבלו בני' כל הני"ק שנמלאים בעולם.
 ואין הרלון לברוח רק לתקן גוף המילר. ולעמיד
 שיה' המיקון בשלימות כ' לא בחפזון תלאו כו'. ועתה
 בגלות מרגישין הארה לפעמים. ולריכין להתדבק בה
 בכל לב. ולקשרה בכל המעשים. וו"ש ואכבדה
 בפרעה כו'. שהחזרה הי' לתקן גוף המילר כנ"ל:

במדרש מה תלעק. לעקו והי' שמע כו'.
 מתגאה בירושמו הקול קול יעקב כו'.
 אא"ז מור' ז"ל פי' שע"י הלעקה מעוררין שורש
 דביקות בני'. ואז שואלין מה תלעק שאל' ללעוק
 כלל. כמ"ש על בני כו' תלוני. ואעפ"כ הכל בא
 ע"י לעקה וזה לשון מתגאה כו' ודפח"ח. והנה יש
 ב' מיני שתיקות. אי' ע"י שא"י כלום ללעוק. והוא
 אמונה ראשונה בכלל. ולכן כ' גם קודם הגאולה
 ויאמן העם כו'. אבל כשזוכין להשיג לבוא לבחי'
 דיבור וקול. לריד לריי' להשיג לבוא לבחי'

בה' כו'. כי וודאי אין הלעקה התכלית. רק
 לבחי' שלמעלה. והיא השתיקה. והם ענין ב' העולמות
 עוה"ז ועוה"ב. ופרשנו במ"א כי עוה"ז העלם רע.
 פי' ע"י שהרע נמלא בעולם. אין הקדושה מתגלה.
 ועוה"ב נק' ג"כ עלמא דאתכסיא. והוא העלם טוב.
 שע"י עומק הקדושה אי' להשיגו. וכפי מה שזוכה
 האדם בעוה"ז לגלות בחי' הקדושה. כן יזכה לעוה"ב.
 וכן נמלא סדר זה תמיד לכל איש ישראל. מה שמקדש
 עלמו בעוה"ז זוכה להשגה דבר מה. ולריך אח"כ
 לתקן השגה זאת שלא יתטא ע"י. והוא ע"י הבושה
 והיראה. וי"ל שזה ענין יל"מ וק"ס:

[תרל"ה]

במדרש מה תלעק. ב' ירושות הנחיל ילחק.
 עשו מתגאה בירושמו הידים די עשו.
 ויעקב מתגאה הקול קול יעקב כו'. בוודאי גיאות
 עשו הרשע על שניתן לו החרב לעשות בו כרלונו
 כמאמר על חרבך תחי'. ובני' מתגאין בירושמן שיש
 להם זה הכח של תפילה שיכולין להתקרב להש"י
 בעת לרחס. ואיתא במד' בעשרה לשונות של תפילה.
 ביור הוא אי' מהן דכ' בלר לי אקרא כו'.
 והפי' כי בני' בעת לרה פונים להש"י בטבעס. ולכן
 אף בלרה גדולה שא"י ללעוק ג"כ. הלרה בעלמה
 הוא לשון של תפילה. כי מוכנים הם לתפילה לעולם
 כנ"ל. ואיתא וילעקו כו' תפסו אומנות אבותם. פי'
 מו"ז ז"ל כי לא הי' להם הכנה לתפילה מרוב
 לרה רק שתפסו מנהג אבותיהם בידיהם כו'. וזוה
 עלמו מתגאין בני' מה שלא נמסר להם הכח. רק
 שיקבלו כל לרכיהם מהש"י ע"י תפילה וקול תורה
 ועבודה זו תפילה והוא גיאות של אמת שכלל בגיאות
 הקב"ה. כמאמר אל יתהלל חכם כו' הגבור כו' כ"א
 בואת כו' השכל וידוע אותי. וזה פי' כי גאה גאה.
 פי' הגיאות שבא ע"י גיאות הקב"ה הוא קיים לעד
 וכל גיאות שאין בו דבר לשמים אין לו קיוס:

ענין ק"ס אחר יל"מ. כי יל"מ הי' לצורך גאולת ישראל
 בלבד. אבל לא נחברר עדיין כבוד מלכותו
 ית' אשר היא בכל משלה. להודיע שגם כח פרעה
 וחילו וכל כח הסט"א הכל ע"פ השגחה עליונה.
 ובק"ס נחברר זה [והוא מ"ש יתרו עתה ידעתי